

## Előfizetési árak:

Egy példány ára 10 f  
Egy hóra . . . 40 f  
Negyedévre . 1.20 P  
Évesre . . . 4.80 P

Hirdetések megállapodás szerint.

# HAJDÚSÁG

SZERKESZTŐSÉG  
KIADÓHIVATAL:DEBRECEN,  
SZENT ANNA - U.  
35. SZÁM.

Telefon: 31-77.

Megjelenik minden hétfőn

FELELŐS SZERKESZTŐ: MEISSNER KÁROLY

Politikai és társadalmi heti ap

## Hitler nagyarányú győzelme a német választáson

### Hitler abszolút többséget szerzett

A németországi választások, amelyek tegnap zajlottak le, döntő jelentőségűek nemcsak Németországra, hanem az egész világra. A választások jelentőségét és annak világpolitikai fontosságát különösen az európai nemzetek érezték át, mert annak kimenetelére eddig még nem tapasztalt érdeklődéssel tekintett egész Európa. A világ összes rádióállomásai ugyyszólván óráról-órára közvetítik a választások eredményeit. Az izgalom természetesen Németországban, különösen Berlinben volt a legnagyobb mert ennek eredményei az egész német nép jövőjét illetőleg sorsdöntő jelentőségűek. Már az elmúlt héten a közérdeklődés homlokterében a németországi események állottak és a németországi jelenségek iránt az érdeklődés a parlament felgyújtásától kezdve napról napra fokozódott.

Bár a választás csak vasárnap reggel kezdődött, azonban a nagy küzdelem nyomai már a pénteki és szombati napokon láthatók voltak. A nagyobb városokban, de különösen Berlinben már szombat től kezdve megerősített járőrök cirkáltak és mindenütt riadó autók szirénájának bugása hallatszott. A legnagyobb forgalom a szociálisták székházának, a zu. n. *Barna Háznak* környékén volt, mert az egész választási mozgalmat innen irányították. Magát a választás napját az *Ébredő Nemzet* napjának tekintették.

A horogkeresztes zászlók mellett, mint új szín, megjelentek a német nemzeti párt fekete-fehér-piros zászlói is.

Szombat este újabb plakáttal árasztották el a nemzeti szociálisták Berlin és a nagyobb vidéki városokat. Az új plakátot számla alakjában szerkesztették és ezen a számlán 1919-től 1932-ig felsorolták a szociáldemokrácia büzös cselekedeteit és sóriási betűkkel írták a „számla” felé: *Prezentálva 1933 március 5-én.*

A választás egész Németországban a legteljesebb rendben és csendben zajlott le. Magában Berlinben is semmiféle rendezettség nem történt. Komolyabb rendezettség a birodalomnak csak két városában, Kalsruheban és Hamburgban volt, azonban ezek az összetűzések is a kora hajnali órákban

történtek. A választást megelőző napok izgalmai után szinte szokatlan volt az a nagy csend és nyugalom. A választók már a kora reggeli órákban siettek a szavazó helyiségek felé, hogy szavazataikat leadhassák. Hindenburg elnök is már kilenc órákor Meissner államtitkár társaságában leadta szavazatát. Hitler a szombat délután vasárnapra virradó éjszakát Königsbergben töltötte és ott is szavazott le, ahonnan repülőgépen délután két órákor érkezett vissza Berlinbe.

A szavazásokat a rendelkezésekhez híven délután hat órákor az egész birodalom területén lezárták és zoonnal megkezdődött a szavazatok összeszámlálása. A Magyar Távirati Iroda első jelentését hét óra husz perckor adta le, amikor is a szavazatok aránya a következő volt:

Nemzeti szocialista párt	110.965
Szociáldemokrata párt	26.681
Kommunista párt	15.589
Centrum párt	10.677
Fekete-fehér-piros koalíció Papan párt	34.564
Bajor néppárt	22.912

A 8 óra 15 perckor leadott jelentés szerint az összeszámlált szavazatok elosztása a következő:

Nemzeti szocialista párt	818.000
Szociáldemokrata párt	292.000
Kommunista párt	236.000
Centrum párt	156.000
Fekete-fehér-piros koalíció	153.000
Bajor néppárt	138.000
Német néppárt	20.000
Keresztényszocialistapárt	13.000
Allam párt	13.000
Agrár párt	10.000

#### A régi választások eredményei

Az érdeklődés, illetőleg az összehasonlítás kedvéért alább közöljük az elmúlt évi választásokon leadott szavazatok százalékos megoszlását.

Párt	1932	1933
Nemz. szoc.	37.7	31
Szoc. dem.	20.4	16.9
Kommunisták	14.6	19.7

Centrum	10.5	13.6
Koalíció	6.5	8.1
Bajor néppárt	2.3	2.7
Német néppárt	1.2	1.9
Ker. szoc.	0.6	0.9

Ejtel 2 órákor ahelyzet a következő: Megszámláltak 38,969,000 szavazatot. Ebből nemzeti szociálisták (Hitler) 17,429,000 (43.7%), szociáldemokraták 7,103,000 (18.2%), kommunisták 4,748,000 (12.2% százalék), centrum 4,298,300 (11%), koalíció (Papan-Hugenberg) 3,115,700 (8%), bajor néppárt 1,206,300 (3.1% százalék), német néppárt 429,500 (1.1%), ker. szoc. 379,000 (1.0%), állampárt 332,000 (0.9%).

Most már mindössze három körlet eredményét nems záolták össze, de e már nem befolyásolja a vég eredményt. A választás eredménye képen rendkívül megerősödött Hitler és a vele együttműködő koalíció. Papan és Hugenberg pártja, ellenben feltűnően gyengült a szociáldemokrata és kommunista párt, ugyintén a centrum is.

A választás eredményeképpen Hitler és Papan megszerezték a leadott szavazatok 52 százalékát, vagyis elérték az abszolút többséget, így most már a nyugodt kormányzás biztosítva van.

A választóknak 90 százaléka leszavazott és a választás aránylag rendben folyt le.

#### Nemzeti szocialistát neveztek ki Hamburg rendőrfőnökévé

Hamburg, márc. 5. A birodalmi kormány tegnap este várathat fel szólította a hamburgi szenátust, hogy a rendőrséget, illetőleg az afölött való rendelkezést haladéktalanul adja át Richter nemzeti szocialista képviselőnek. A szenátus a kérésnek eleget tett, azonban óvást jelentett be. A birodalmi kormány rendelkezése miatt Petersen, Hamburg főpolgármestere beadta lemondását.

Késő esti órákban jelentik, hogy 10 órákor nagyobb csoport nemzeti szocialista behatolt a hamburgi városházára a hatalmat magukhoz ragadták és feltűzték a horogkeresztes zászlót.

#### Egy örült rémtette

Borzalmas est történt vasárnap Budapesten a Kereskedelmi kórházban. *Nadányi Pál* 22 éves fiatal embert öngyilkossági kísérlete után a kórházban ápolták és már gyógyulóban volt. Vasárnap ki tört rajta az elmébaj s rohamában felkapott egy jégtörő kalapácsot és azzal bevverte egy másik beteg, *Beck Árpád* 64 éves ember fejét,

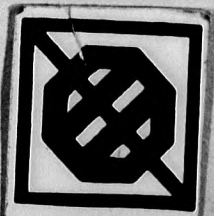
aki súlyos sérülésében rövidesen kiszendetett. Nadányit a tébolydába szállították.

#### Kommunista tüntetések Amerikában

Newyork, márc. 5. Roosevelt elnök beiktatása alkalmával a kommunista párt előre megszervezett tüntetéseket tartott Amerika nagyobb városaiiban. Nagyobb arányú tüntetések Detroitban, Chicagóban, Pittsburgban voltak, Chicagóban mintegy 8000 főnyi kommunista tömeg vonult fel vörös zászlókkal, kommunista dalokat énekelve és a szovjet öztársaságot éltetve. Követelték a bankzárlat azonnali megszüntetését és a betétek kifizetését. A rendőrség a tüntetőket széjjel oszlatta, azonban a fenyegető magatartásuk miatt kénytelen volt a rendőrség fegyvert használni, amelynek során 6 ember meghalt és többre súlyosan megsebesültek.

#### UJ UTLEVÉL KÉRESENÉL BE KELL MUTATNI A RÉGI UTLEVÉLET.

A belügyminiszter rendeletet adott ki, mely szerint az utlevélkiállító hatóságoknak minden egyes utlevél kiállítására előt kell győződniük arról, hogy volt-e már a félnek utlevele és ha volt, azt be kell tölteni kérmők. Amennyiben az új utlevél kiállítását, vagy meghosszabbítását kérelmező magyar állampolgársága valamely körülmény folytán kétesnek látszik, úgy kizáróan azon az alapon, mert régebben már volt érvényes magyar utlevele részére új utlevél ki nem állítható, illetve utlevélnek érvényessége meg nem hosszabbítható.



## AZ ŐSZIBARACKFA MEGFIATALÍTÁSA

Tudvalévő, hogy az őszi barackfa még az állandó őszi metszés mellett is felkopaszodik, mert a tavaly letermelt vessző az idén már nem terem. Így végül mégis csak öreg lesz a fa. Ezzel a fiatalítással lehet segíteni, úgy, hogy az öreg felkopaszodott ágakat lefűrészeljük. Lehet kar, sőt lábszár vastagságú ágakat is lefűrészelni. Persze nem egyszerre valamennyit. Az eltávolításra ítélt ágat megvizsgálva, rendszeren azt fogjuk találni, hogy töve felé meg vannak erőteljesebb oldalhajtsái. Ezek felett fűrészeljük el az ágat. Ha ilyen nem találtunk, akkor is nyugodtan lefűrészeltethetjük kevéssel a másik ágból való kiindulása, vagyis a könyök fölött pár centiméterrel, mert a könyvekben mindig van egypár alvó rügy, — mely tavasszal ki fog hajtani.

A levágás helyét simára faragjuk és fakátránnyal bekentjük. A fiatalítást augusztus közepétől szeptember végéig végezzük el. A megfiatalított fa valósággal megújul. Ilyen kezeléssel 40—50 évig termőképes marad az őszibarackfa.

## RENDELET A KÖZSÉGEK BANKADÓSSÁGAIROL

A belügyminiszter rendeletben hívja fel a vármegyék alispánjait, hogy kérelem nélkül intézkedjenek a községek kölesöntartozásának törlesztése iránt. Ha ez a költségvetés jóváhagyása folytán már nem volna lehetséges a község jegyzőjének haladéktalanul érintkezésbe kell lépnie az érdekelt pénzügyintézetrel, a törlesztésnek egy évvel való kitolása érdekében.

## MEGHALT GALLINA FRIGYES DR. FŐVÁROSI TANÁCSNOK

Budapest, márc. 5. A Budapest székesfőváros elnöki osztályának vezetője, dr. Gallina Frigyes tanácsnok szombat este 10 órakor elhunyt. Dr. Gallina tanácsnokot, aki a fővárosi tisztviselői kar egyik legképzettebb tagja volt, még az elmúlt hét folyamán az Országos Kaszinóban szél érte. Azóta azonban állapota állandóan javult és orvosai is biztak a teljes felgyógyulásában. Azonban pénteken 4 órakor váratlanul újabb roham érte, amelyet a már legyengült szervezet nem bírt ki és így szombat este 10 órakor meghalt. A főváros az elhunyt tanácsnokot saját halottjának tekinti és díszsírhelyen fogja eltemettetni.

## GÖMBÖS GYULA MINISZTER ELNÖK MEGLÁTOGATTA SERÉDI JUSZTINIÁN HERCEGPRIMÁST

Esztergom, márc. 5. — Gömbös Gyula miniszterelnök szombaton Esztergomban meglátogatta Serédi Jusztinián hercegprímást. A miniszterelnököt a hercegprímási palotában finnépélyesen fogadták, a fogadtatás után a miniszterelnök tiszteletére ebéd volt, aki a késő délutáni órákban utazott vissza Budapestre.

# Megalkakult a 115 sz. Rozgonyiné Szentgyörgyi Cicella cserkész leánycsapat

(Hajduság tud.) — Szombaton délután a vármegyei háza nagytermében a leánycserkész mozgalom szempontjából igen jelentőségteljes gyűlést tartottak. Br. Vay Lászlóné védnök és Rásó Istvánné elnök hívására Debrecen városi társadalmának számottevő tényszerzői jelentek meg a leánycserkészcsapat alakuló gyűlésén. Az alakuló közgyűlésen többek között a következő hivatalos személyek jelentek meg: br. Vay László főispán, Rásó István alispán, Vásáry István polgármester, Gyimesy Ernő vezérkari főnök, Vince András ezredes, Surgoth József m. kir. gazd. főtanácsos, dr. Rásó Gyula vm. árvaszéki elnök, dr. Rásó Sándor ügyvéd, dr. Keller Ferenc egyetemi m. tanár, Feldmann Sándor bankigazgató, ifj. Dömsödy Imre főispáni titkár, Piacsek Andor m. kir. gazd. felügyelő, Pass László evang. lelkész.

A hölgyek között Demény Géza-

né, dr. Vásáry Istvánné, özv. dr. Losonczy Almosné, Vincze Andrásné, Perczel Mórinczné vitéz Zakányi Györgyné, ifj. dr. Magoss Györgyné, özv. Steinfeld Mihályné, dr. Rásó Gyuláné, Meissner Károlyné, özv. vitéz Syposs Miklósné, Feldmann Sándorné, May Imréné, Steinfeld Istvánné neveit sikerült feljegyeznünk.

A gyűlés a „Hiszkegy“ elmondásával kezdődött, utána br. Vay Lászlóné védnök megnyitotta a gyűlést. A gyűlés megnyitása után Rásó Istvánné elnök felkérte dr. Keller Ferencné csapatvezetőt, hogy a mozgalom eddigi eredményét és a jövő célkitűzéseit ismertesse. — Dr. Keller Ferencné nagy tetszéssel fogadott beszámolójában rámutatott a leánycserkészmozgalom jelentőségére és annak egy a család, mint a nemzet szempontjából fontosságát hangsúlyozta. A jövő nemzedék gyakorlatias irányu nevelésének szükség-

ségét kidomborítva, rámutatott azon módokra, amelyekkel a jövő leánynemzedéket, a jelenlegi nemhöz időkben az életre meg lehet és kell is nevelni.

Rásó Istvánné elnök felkérte a jelenlevőket, hogy a nagyfontosságú célkitűzéseket, a köz érdekében eslekvőleg is támogassák és minél többen csatlakozzanak a mozgalomhoz, amelynek főcélját, a jövő leánynemzedék hazafias és a jelenlegi idők adottságainak megfelelő nevelését kívánja elősegíteni.

A jelenlevők lelkesedéssel csatlakoztak a mozgalomhoz és elnök felhívására az ezirányu fogadalmat aláírták. Rásó Istvánné elnök bejelentete, hogy a beléptetett tagokat *Anna főhercegné szony*, mint a leánycserkészszövetség országos fővédnöke a közeljövőben személyesen fogja felavatni.

A jól sikerült gyűlés a Nemzeti Hiszkegy felkérésével ért véget.

## Utazási és vizumkedvezmények a budapesti mezőgazdasági kiállításra

Tekintettel arra a nagy érdeklődésre, amely az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által folyó évi március hó 23—27. napjain Budapestre rendezendő nemzetközi orsz. mezőgazdasági kiállítás és vásár iránt a külföld

réséről megnyilvánult, a rendező bizottság mindent megtett annak érdekében, hogy a kiállítás külföldi látogatói minél könnyebben és kényelmesebben, valamint minél kisebb költséggel utazhassanak a kiállítás megtekintésére. Ennek

érdekében különféle utazási és vizumkedvezményeket eszközölt ki a rendezőség, amelyeket a kiállítási igazolványok alapján bárki igénybe vehet.

A kiállítás alalmából a március hó 17—27-e közötti időben a kiállítási igazolvány és utlevél felmutatása mellett, vizum nélkül lehet Budapestre utazni. A vizumot utólag 2 P kezelési költség és 50 fillér láttamozási illeték, tehát összesen 2.50 P lefizetése mellett kell megszerezni a kiállítás területén működő utlevélkirendeltségnél.

Az összes magyar vasutakon és hajókon március hó 17-től március hó 27-ig Budapestre a határtól félúru menetjeggyel lehet utazni és ugyancsak félúru menetjeggyel lehet Budapestre vissza, vagy bármely más irányban a határátlomáson át elutazni március hó 23-tól április hó 2-ig. Ez a kedvezmény bármely vonaton és kocsiosztály használatánál élvezhető. Az utazást idejövet, valamint visszamenet egy-egy ízben 24 órára meg lehet szakítani.

A külföldi vasutak közül a cseh-szlovák vasutak március 17-e és április 2-a között úgy az ide, mint a visszautazásnál 33 százalékos kedvezményt, a jugoszláv vasutak a visszautazásnál 50 százalékos utazási kedvezményt adtak, akkor, ha az ideutazás március 17—27, a visszautazás pedig március 23-a között történik. Az olasz vasutak 30 százalékos kedvezményes menettérti jegyet adtak március hó 10-től kezdődően 20 napi érvénynyel. A román vasutak március hó 17-től április 2-ig a visszautazás alkalmával 50 százalékos kedvezmény engedélyeztek minden vonaton és kocsiosztályon. A bolgár vasutakon ugyancsak a visszautazásnál van 50 százalékos utazási kedvezmény oly feltételekkel, hogy az



## Ne törje a fejét

hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok közt hol készíttesse el olcsón, de azért izlésesen és jól nyomtatványait, üzleti könyveit, hnnem

## határozzon

és rendelje meg nyomtatványait Debrecenben, Sas-utc 2. szám alatt a KORVIN nyomdában

identázás  
szautazás  
rilis 2-a k  
görög va  
nál 50 sz  
amennyib  
8—27-e, a  
23. és ápr  
történik.  
százalék

E kedvez  
tosító kiál  
a magyar  
ségknél é  
főli men  
állítás egy  
beszerezn  
lan kiállít  
talmaz.

## Debrecen ingatlan

A város  
esünk óta  
esültek

Boros M  
(Bruckner  
ják a Bru  
ros Györg  
(Bruckner

Sterbins  
veszi a V  
Nikolics I  
ky Erzsé  
3.200 P.

Róth Sa  
zsánna (C  
a Csalogá  
Jánostó l

Kardos  
Vilma (G  
Öndöd. E  
hold 131 ö  
Mihály, E  
tyés Sánd  
zsef, Juliá  
bert és M  
ros) 1.224

Steffel  
resztes) a  
gadójától  
ferl Anna  
zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

zsef ut 26

identázás március 20—24-e a visszautazás pedig március 26. és április 2-a közötti időben történik. A görög vasutakon a visszautazásnál 50 százalék a kedvezmény, amennyiben az ideutazás március 8—27-e, a visszautazás március 23. és április 11. közötti időben történik. A lengyel vasutakon 33 százalék a kedvezmény.

E kedvezmények érvényesítését biztosító kiállítási bizottságokat a magyar képviselőknek, követseknek és konzulátusoknak a külföldi menetjegyirodákban és a kiállítás egyéb képviselőinél lehet beszerezni. Az igazolvány díjtalan kiállítási belépőjegyeket is tartalmaz.

## Debrecen ingatlanforgalma

A város területén legutóbbi közveszünk óta a következő ingatlanok eséltek gazdáit:

Boros Mária és Boros Béla (Bruckner u. 9.) ajándékkal kapják a Bruckner u. 9. sz. házat Boros Györgyné Borbély Esztertől (Bruckner u. 9.)

Sterbinszky László (Ajtó u. 16.) veszi a Vendég u. 15. sz. házat Nikolics László és neje Mihajoczk Erzsébettől (Vendég u. 15.) 3.200 P.

Róth Sándor és neje Dobi Zsuzsanna (Csalogány u. 17.) veszik a Csalogány u. 17. sz. házat Róth Jánostól (Csalogány u. 17.) 600 P.

Kardos Ferenc és neje Lukács Vilma (Jókai u. 48.) veszik az Ondód, Kádár dűlőben fekvő 4 hold 131 öl szántót Nagy András, Mihály, Erzsébet, Zsuzsanna, Mátyás Sándor, valamint Kovács József, Juliánna, János, Sándor, Albert és Mihálytól (Balmazújváros) 1.224 pengőért.

Steffel Varga Gyula (Biharkezes) ajándékkal kapja örökbeadójától öz. Nagy Imréné Steffel Arpától (Károly Ferenc József ut 26 b) a Károly Ferenc József ut 26 b. házat.

## ORSZÁGOS VÁSÁROK

Március 6-tól március 12-ig a következő helyeken tartják meg az országos vásárokat:

Március 6-án, hétfőn: Akasztó, Balassagyarmat, Bonyhád, Celldömölk, Eger (havi), Hadd, Füzesabony, Hercegszántó, Hetes, Hosszuperesztet, Kéthely, Kismarja, Mezőcsát, Nagyatád, Nova Nyíregyháza, Pécs, Sopron, Sümeg (havi), Szepetk, Szőny, Tápasztmárton, Tinye, Ujszász, Vásárosnamény, Veresegyháza, Vése.

Március 7-én, kedden: Beled, Dömsöd, Gyömöre, Jánoshalma, Kadarkut, Nagykanizsa, Nagykáta, Nyiracsád, Sátoraljaujhely (havi), Szikszó, Tamási.

Március 8-án, szerdán: Csorna (havi), Monoszló, Polgár.

Március 9-én, csütörtökön: Darány, Devecser (havi), Jank, Jásztelek, Kecskemét, Nemessándorháza.

Március 10-én, pénteken: Bató, Magyarboly, Szabadhidvég, Tiszaroff.

MOSOTT RONGYOT VESZ A KORVIN NYOMDA

# Különös baleset egy labdarugómérkőzésen

## Amikor egy erős labdától elterül a bíró...

Különös baleset történt vasárnap Debrecenben a DKASE—Ny KISE bajnoki labdarugómérkőzésen. A második féldő végén Rose Ferenc labdarugó bírót találta el egy erősen rugott labdával. A váratlanul ért labda Rose bírót a fején,

arcán találta el a bíró hangtalanul, némán terült el a földön, mint akit leütöttek és percek teltek el, amíg maghoz térítették. Öt percig szünetelt is a játék és csak, mikor már kissé magához tért a bíró, akkor vezette tovább a mérkőzést. Ilyen irányú labdarugó baleset-

re nem emlékeznek vissza a legöregebb futball látogatók sem. Rose bíró még sokáig szédült az erős labdától, amelyet Hajdu nyíregyházi játékos rugott és az ellenfél kapuja helyett a bírót találta el a fején a labdával.

# Jó memória a kém legfontosabb eszköze

Olaszországban néhány hete annak, hogy kémkedésen érték tette és letartóztatták Eydoux professzort, a párisi műgyémánt kulturmérnök tanárát. Abban a pillanatban tette rá kezét az olasz titkos rendőrség, amikor az olasz nemzetvédelmi célokra szolgáló katonai építményeket és berendezéseket fényképezte és rajzolta be egy katonai térképbe. A katonai törvényszék öt évi fegyházra ítélte a professzort, aki pillanatig sem tagadta a kémkedést. Titkárnője, Bonnefoud kisasszony, aki segített munkájában, három évet és négy hónapot kapott. A legújabb olasz amnesztia törvény ugyan három évvel megrövidítette mind a két ítéletet, de a professzornak még így is maradt ideje négy fal közt elmélkedni arról, hol is tévesztette el tulajdonképpen a dolgát.

Az olasz sajtó széles mederben tárgyalta a szenzációt keltő kémkedési pert, amely a nyilvánosság előtt zajlott le. A francia sajtó azonban kínosan hallgatott az egész kényelmetlen ügyről. Különösen azért, mert a tárgyaláson megállapították, Eydoux professzor ugyan a tábornokok és a tábornokok közötti ranglépcsőt foglalta el a francia honvédelmi minisztérium nyilvántartásaiban, de ügyetlen kém volt.

Lehet valaki a legkitünőbb szakember, elsőrangú térképész, kiváló rajzó és mindezek mellett gyámulatlan „megfigyelő”.

A gyakorlat és a matematika elmélet, szkegoográfia és a praktikus terepérzék különböző dolgok. Minden amatőrkém jegyezze meg magának. Barátai igen rossz szolgálatot tettek Eydoux professzornak azzal, hogy a legelőkeltebb ismeretek nélkül bocsájtották különleges megbízásaival utnak. A professzornak legalább is a kémkedés elemi ábécéjét ismerni kellett volna.

A. B. C. KEZDŐKNEK

A legelső és legfontosabb mindenkor egyedül dolgozni. Aki magányos ember, kevésbé feltűnő. Minthogy pedig nincs bizalmas, akivel gondolatait közölheti, inkább halgat. Jelentékeny előny! Tchéhat sohasem szabad „társaságban” utazni.

Soha semmit írásban lejegyezni nem szabad. Látni, kihallgatni és megjegyezni a dolgokat. Ezért a kémnek kiváló memóriára van szüksége, nehogy a legesekélyebb jegyzet is árulója legyen. A különböző vegyi tinták nem szolgálják a célt. Egy sincs olyan, bármilyen titkos is legyen, amit kémelhárítók ne ismernének és ne tud-

nának a legrövidebb idő alatt a modern kémia egyes eszközeivel leleplezni.

Ha valaki „barátjától” kérdőívet, vagy előírást kap, tanulja meg ki ülről és semmisítse meg aztán. Ugy kell berendezkedni, hogy a kémelhárító szervezet emberei ne találhassanak semmit, ami bizonyítéknak jó.

Az óvatosság a legfontosabb. A kávéházi éttermi pincérek, a sofőrök, a rövidlejárátú új ismerősök mind veszedelmesek. Meg kell tudni érezni, fel kell ismerni a detektíveket és a nyomozó közeget. Vigyázni kell a beszélgetésnél. — Sohasem beszélgetni jöhessen a válaszokra a felelet kérdéseknél, de a hozzáak intézett kérdések nélkül is. A hazugságot kerülő, mert egy leleplezett valótlanság gyanúok. Ezért nem szabad olyan szakmabelinek sem kiadni magát, aminek nem ért a kém és szükség esetén zavarba jönne a vizsgáztató szakemberrel szemben.

Legjobban a levelezésre kell vigyázni. Minden leragasztott és lepecsélt levél felbontható. A pecsétviaszt is simán választja le a megmelegített borítvápnge. Legjobb elkerülni a levelezést, mert a posta, a hatóság egyszerű kérelmére a nyomozást kiszolgálni tartozik. Egy hát legfeljebb levelezőlapon írása ajánlatos, abból a célból, hogy a bejárt utat megjelöljék.

Titkos nyelvet és kulcsszavakat sem ajánlatos használni. Ha ugyanazok a szavak ugyanazon mondatok ismétlődnek, az már gyanút kelt és árulóvá lesz a titkos rendőrség előtt. Még akkor is, ha más-más levelekben fordulnak elő. Végül pedig a legnagyobb könnyelműség fényképezőgépet használni. Kész kémesapda minden fotografáló masina és minden „érdekes” kép ugyanamnyi döntő bizonyítékot szolgáltathat akkor, ha elcsipik a műkedvelőt. Ezek a tudnivalók, amelyekkel a kezdő kémnek védekeznie kell és amelyek hiányában Eydoux professzor a fegyházba került.

Szentesi Pálné

ELÖNYOMDA

és  
KEZIMUNKA  
szaküzlete

Csapó-utca 11. szám.

TANULJON GYORSÍRÁST ÉS GÉPIRÁST A

# NAMÉNYI

## Gyorsíró- és Gépiró Iskolában

Piac[uca 26b., III. emelet. Gambrinus Passage. (Átjáró.)

ALLAMI VIZSGA.  
ALLAMI BIZONYÍTVÁNY.  
HELYESÍRÁS ÉS  
SZEPIRÁSTANTÁS.

EGYENI OKTATÁS.  
OLCSÓ TANDÍJ.



# SPORTFUTAR

## Magyarország--Hollandia 2:1 (1:1) Teleki lőtte a győztes gólt a holland válogatottaknak

Vasárnap volt Amsterdamban a holland-magyar válogatott labdarugó mérkőzés. A holland futball sokat fejlődött az utóbbi időkben és különösen otthonában igen erős ellenfél. A magyar válogatottnak is keményen meg kellett küzdeni a győzelemért és a győzelem kivívásában nem nem csekély része van a válogatottban helyet foglaló két debreceni fiúnak, Teleki Pálnak és Markos Imrének, akiket aggódó szeretettel és bizakodó reménnyel

küldött el a debreceni közönség. A magyar-holland válogatott mérkőzésről, amely iránt külföldön is igen nagy érdeklődés nyilvánult meg, a következőket jelentik:

Napsütéses időben, rekord számú közönség előtt folyt le a holland-magyar mérkőzés. A hollandok igen jól tartották magukat, és az eredmény igen hízogó rájuk nézve.

Az első félidőben a hollandok támadnak és a vezetést is megszer-

zik Böck révén. Most a magyar csapat került fölénybe, sorozatos támadásokat vezet, de egyenliteni csak a 40. percben sikerül Bihány révén, aki Teleki passzát tette be. A második félidő is Holland támadásokkal kezdődik majd a magyarok mutatják be tudásukat. A győztes gólt a kitünően játszó Teleki vágta be a holland kapuba.

A magyar csapat jó benyomást keltett, különösen Teleki volt kitűnő és Sárosi.

## Ferencváros--Bocskai 3:1 (0:1)

Mindkét csapat erősen tartalékosan állott ki, a Bocskai Markost és Telekit nélkülözve, a Ferencváros is válogatottjai nélkül állt ki, Sárosi, Lázár, Korányi, Háda nélkül. De a Ferencvárosnak jobb tartalékgárdája van, azonkívül a Bocskai több játékosra gyengélkedő, ezenkívül felforgatott csapat-tal volt kénytelen kiállani és így a budapesti vereség miatt nincs mit szégyenkezni a debreceni kéksárga csapatnak. A Bocskait a Ferencváros másodikjára veri ki a magyar kupából, a Bocskai egyszer verte ki a Ferencvárost. A vasárnap-i mérkőzésről a következőket jelenti a Hajduság fővárosi tudósítója.

Az első félidőben a Bocskai támad sorozatosan és Hevesi lövése kevéssel kerül a kapu felé. A sorozatos Bocskai támadásoknak a 22. percben van eredménye, amikor is Hevesi beadását Zilahi gólba vágja. Az első félidő erős iramban folyt le és a Bocskai volt a szebben és jobban játszó fél.

Az első félidő végén Varga, a Bocskai kapusa oly szerencsétlenül futott össze Takács II-vel, hogy a vállát törte. A félidőben

valamennyire összeillesztették a vállát és sérülten is tovább védett, de már csak fél kézzel.

A második félidő is a Bocskai támadással indul, amikor a 6. percben a bíró teljesen indokolatlanul 11-est ítél a Bocskai ellen, Janzsó elesett és közben a kezével érintette a labdát, a 11-es büntetőt Tánecs lőtte be.

A Bocskai most visszaesik és a 22. percben kornerből Takács, majd a mérkőzés vége felé Kohut lövését a sérült, fél kézzel védő védő Varga beejtette. 3:1. Normális körülmények között a Bocskai megnyerhette volna a mérkőzést, de a sérülés, a bíró itévédes erősen deprimálta.

## Nyiregyháziak nyerték az amatőr derbit NYKISE--DKASE 2:0 (0:0)

Vasárnap a Diószegi uti sporttelepen játszották le az őszi elmaradt NYKISE--DKASE bajnoki mérkőzést, a keleti amatőr derbit. A DKASE a beteg Magyar nélkül állt ki és igen nagy hátránnyal ment a küzdelembe. Erős, helyenkint durva mérkőzést vívott a két csapat és az NYKISE megérdemelten győzött. Az NYKISE így állt fel: Kovács, Asztalos, Kubicska — Glück, Csémi, Csicska, — Benkey Wolff, Hajdu, Kabay Mureczkó.

DKASE: Bartha, — Hevesi, Bíró, — Bór, Bór II., Karalyos, — Moskovics, Szilágyi, Ökrös, Kemény, Tolnai.

A DKASE erős támadásával indul a mérkőzés és több gólhelyzete van már az első percekben, de Szilágyi hibáz. Az NYKISE kornereket ér el csak, a DKASE van fölényben de az NYKISE a vesélyesebb.

A második félidőben az NYKISE kerül frontba és a 6. percben formás akció után Wolf meg is szerzi a vezetést. Benkey ezután kiáll sérülten és így az NYKISE tíz emberrel játszik. A 30. percben majdnem öngólt vét az NYKISE, majd újra támad, Mureczkó lövése a kapufélfáról pattan vissza, de a bíró, könnyelműen gólt ítél. (2:0)

A mérkőzés most eldurvul, a bíró Csémit és Karalyost állítja ki. Elsőben fejeződik be a kemény mérkőzés.

Az NYKISE volt a jobb csapat,

a DKASE kapkodva játszott, a védelme bizonytalankodott, a két szélső meg egyenesen gyenge volt. Kemény és Bíró az, akit dicsérettel lehet illetni. Az NYKISE-ben Kovács kapus, Kubicska, Csémi és az ujonge Wolff váltak ki.

Rose bíró még nincs formában, elnéző volt a durvaságokkal szemben, a gól megítélésénél meg könnyelmű volt.

## SPORTHIREK

Siposs a DVSC-ben.

Siposs, a Bocskai, még előzőleg a DKASE kiváló centerhalfja — visszaamatőrízálta magát és most hogy ez megtörtént, a DVSC-be igazoltatja magát. A DVSC már játszani is akarja vasárnap a P. Máv ellen.

Ki lesz az új szövetségi kapitány?

Horváth Endre, a keleti labdarugó Alsószövetség kapitánya ellen bizalmatlansági indítványt nyújtottak be a sportegyesületekből többen. Horváth Endre ettől függetlenül is a lemondás gondolatával foglalkozik. Utódjára már is folynak a kombinációk és Stark Andor, dr. Kupinszky Sándort, és Gerő Sándort emlegetik, mint legkomolyabb jelölteket.

DVSC—DMTE 1:1 (1:0).

Barátságos mérkőzés, élvezetes, szép küzdelem. A DVSC gólját Nyirzik a DMTE-t Martineca rugta.

DEAC—Textil 1:1.

Edzőmérkőzés, bíró Schujbert.

Szeged. Szeged FC—Attila 0:0. Barátságos.

Somogy—Budai 11. 1:1. Bajnoki.

A Somogy kis szerencsével győzhetett is volna.

## JÖVŐ VASARNAPI PROGRAMM

Március 12-én Debrecenben lesz a Hungária—Bocskai elsőligabeli mérkőzés, amelyre különvonat érkezik Budapestről a Hungária hivatásos. Országos érdeklődés előzi meg a mérkőzést, mert a bajnokság első helye dől el.

A többi elsőligabeli mérkőzések Budai 11—Ferencváros; Kispest—Somogy, Soroksár—III. kerület, Attila—Ujpest, Nemzeti—Szeged.

A keleti amatőröknel a tavaszi forduló első mérkőzéseit kerülnek sorra. Karcagon K. MOVE—DEAC, Nyiregyháziak NYKISE—KSE, Debrecenben DVSC—P. Máv és DMTE—DKASE kerül eldöntésre. Az MTSE—DTE mérkőzés husvétkor kerül lejátszásra.

## I. LIGA ÁLLASA

1 Hungária	13 9 4	— 50:16	22
2 Ferencváros	13 9 3	1 51:13	21
3 Ujpest	13 9 3	1 56:19	21
4 III. ker. FC	13 7 3	3 31:22	17
5 Budai 11	13 6 4	3 26:23	16
6 Bocskai	12 4 3	5 21:21	11
7 Nemzeti	13 4 2	7 24:36	10
8 Szeged	13 4 2	7 21:34	10
9 Kispest	13 2 5	6 25:41	
10 Attila	13 3 1	9 17:54	7
11 Somogy	13 1 3	9 16:41	5
12 Soroksár	12 2 1	9 19:57	5

GÖMBÖS GYULA  
NÉGY SZÁZ ÜVEG TOKAJI BORT KÜLDÖTT A PAPANAK.

Gömbös Gyula miniszterelnök néhány nappal ezelőtt egy nagyobb csomagban borküldeményt küldött a vatikáni pápai udvartartás számára. — Kállay Miklós földművelésügyi miniszter utasítására a budafoki állami borpincészetből összeválogatták a legregibb és legkiválóbb borokat, ötven üveg pezsgőt és száz üveg szilvriumot, továbbá kétszázötven üveg válogatottan finom tokaji bort és a szállitmány a napokban Gömbös Gyula miniszterelnök ajándéka gyanánt elindult Rómába. A pápai udvarban nagy örömmel fogadták a magyar borokat.

## Hétfőn reggel

minden újságolvasó az Ön hirdetését is elolvassa, ne felejtse tehát azt feladni a kiadóhivatalban: Sas-u. 2

MOSOTT RONGYOT, VESZ A KORVIN NYOMDA

## Uránia

Hétfő kedd:  
Lilián Harvey és Hans Albers filmje

## Quik

A KÉT ARCU BOHÓC SZERELME

Szerdától:

## Yo-Yo kisasszony

Hangos operett 10 felvonásb. Főszerepben:  
Dolly Haas és Willy Forst

Előadások kezdete 5—7—9 órákor az első előadások félhelyárakkal.



# Borzalmas élethalálharcot vivott a meggyilkolt kereskedő támadóival

## Uj nyomokon halad a nyomozás

A homokkerti rablógyilkosság, amelynek Hegedüs János jómódu fűszerkereskedő esett áldozatul, még mindig nem oldódott meg. — Ma sem tudják, ki a tettes, hol van és ahelyett, hogy a napok multával egyre jobban megvilágítódna a bűnügy, egyre sötétebb, egyre rejtélyesebb lesz és a detektívregényekben nincs annyi bizonytalanság, annyi váratlan fordulat, amennyi ebben a bűnügyben és most, vasárnap este talán az a helyzet,

*lehet, hogy rövidesen az, vagy azok lesznek a gyanúsítottak, akikre ebben a pillanatban még senki sem mer gondolni.*

Ugy látszik, a legutóbbi bűnügyek egyre rejtélyesebbek lesznek, legutóbb Gyöngyösön is egészen váratlan fordulat történt...

A debreceni rendőrség napok óta emberfeletti munkát végez, állandóan permanenciában van, — minden kis adatot, minden bejelentést, minden nyomot lenyomoz és az eredmény semmi illetőleg negatív és éppen ez a negatív eredmény, az eddigi adatok eredménytelensége adja az újabb tippet, az újabb nyomot, az újabb meglepetést és talán holnap,

*talán holnapután egészen új, szenzációs fordulatok várhatók, olyanokat hallgatnak ki gyanúsítottként, akikre most senki sem mer gondolni sem...*

Az eddigi eredmény: közbiztonsági szempontból máris kielégítő,

*igen sok apró bűnös, tolvaj, utonálló, körözött, rovottmultu, közveszélyes alak került rendőrkézre a sorozatos razzziák, a gyilkos utáni hajszá során.*

Debrecen, de az egész Homokkert olyan, mint a megbolygatott méhkas. Eddig több, mint husz rovottmultu egyén került rendőrkézre akiket más büncselekmények miatt kerestek.

### MA UJRA KINYITOTT A HEGEDÜS-FÉLE FÜSZERÜZLET...

A Homokkertnek vasárnapi szenzációja, a gyilkosság után bezárt Hegedüs-féle fűszerüzlet vasárnapra újra kinyitott. Maga Hegedüs, aki már jobban van a kiállót vizsgálma után, szolgálta ki a vevőket a tanulóval együtt.

Nagy érdeklődéssel kereste fel az üzletet a közönség és azok is ott vásároltak, akik máskor nem.

*A tanulót, az eleven, 17 éves Lukács Miklóst különben hétfőn újra kihallgatja a rendőrség, mert azt hiszik, hogy sok olyan dologra tud még felvilá-*

*gosítást adni, amire a nyomozás szempontjából még sok szükség lesz és az ő vallomása esetleg újabb fordulatot is adhat az ügynek.*

Az eddigi nyomok megdőltek tekinthetők. Mind valószínűbb az, hogy a tettes, vagy a tettesek a helyszínnel alaposan ismerősek lehetnek.

A leggyanúsabb az, hogy semmi nyom sem maradt, a gyilkosok szinte némák voltak, mert egy szót sem szóltak Hegedüsre vallomása szerint. Ezt szinte elképzelni is nehéz, mert ha folytott, vagy elvált zott hangon is, vagy fenyegetőleg is de megszólalnak a tettesek. Legfeljebb akkor áll meg ez a némaság, ha a tettesnek oka van, hogy a hangját ne hallják, a hangját fel ne ismerjék, tehát olyan tettes, aki jól ismerte Hegedüst, de akit Hegedüs is jól ismerhetett.

Semmi nyom sem maradt a környéken, a tettesek igen különösen viselkedtek, egypár helyiségbe,

*ahová pedig kézenfekvő lett volna, már csak a zsákmány szempontjából is, nem mentek be és annyira vigyáztak,*

hogy semminemű áruló nyom nem maradt utánuk, legfeljebb pár nápolyi szeletet ettek meg...

*Hegedüsre vallomásában sok az ellentmondás és homályos rész és most, a gyilkosság után pár nappal azt sem lehet pontosan tudni, hány órákor is történt a gyilkosság.*

Adatok merültek fel, hogy nem is éjjel 2 órákor hanem jóval 12 óra előtt követték el még a kegyetlen gyilkosságot. Csupa rejtély, csupa titok é csupa ellentmondás eddig még az egész bűnügy...

A gyilkossági ügyben a helyzetjelentés vasárnap este:

*Az eddigi nyomok megdőltek tekinthetők, az eddigi feltevések téveseknek bizonyultak. A nyomozás azonban egyáltalában nincs holtponton, sőt...*

A pletyka, a mendemonda most már Hegedüsre, a meggyilkolt özvegyét is kikezdte és a szóbeszéd, a vád megindult az özvegy ellen is és őt is összefüggésbe akarják hozni a gyilkossággal. A rendőrség kötelességszerűen ezt a bejelentést és nyomot is lefolytatja és teljesen tisztázni akarja ezen a ponton is a nyomozást. — Újabb fordulatok minden órában várhatók.

A boncjegyzőkönyv most került a bűnügyi hatóságok birtokába és ezek is igen érdekes adatokat tartalmaznak.

*Először is megállapítást nyert a boncolás során, hogy Hegedüs borzalmas haláltusát vivott a gyilkossal. A fején nem egy, hanem négy erős ütés nyoma, tehát a gyilkos többször rásújtott a tompa tárggyal. A halált fulladás okozta,*

ami úgy következett be, hogy nyelvét hátraszorították és nem tudott lélegezni.

*A tettes valószínűleg leteper-te és rátérdelt Hegedüsre és úgy kötözte és ölte meg,*

a bordája is ekkor törhetett el.

*Borzalmas, számító hideg kegyetlenséggel végzett áldozatával a gyilkos.*

A rendőrség újabb helyszíni szemlét tartott a gyilkosság színhelyén és ez csak megerősítette azt a feltevést hogy

*a tettes a helyszíni viszonyokkal, Hegedüsék életkörülményeivel teljesen tisztában levő ismerős, sőt közeli ismerős lehetett, aki mindenről tájékozva volt, tudta, hol alszanak, hol lehet legkönnyebben behatolni a szobába,*

az üzletbe és bizonyossá vált az is, hogy Hegedüsék várták ezt a támadást, készültek rá. A rendőrségnek ezek az újabb adatok segítségül szolgálnak, ha ténybeli adatot nem is tartalmaznak.

### A középiskolai diákok szerepelnek nyilvános egyesületekben is

Vasárnap délelőtt a Keleti Labdarugó Alsövetség helyiségében értekezlet volt, amelyen megjelent Buday Gyula tanár, az MLSz és a KISOK kiküldöttje, aki a középiskolai diákok sportegyesületben való szereplése ügyében tett fontos javaslatokat. Az értekezleten a Keleti Labdarugó Alsövetség képviselőjében Kolmann Ferenc ügyvezető elnök és Tamássy László főtitkár, jelentek meg, a debreceni tornatanárok közül vitéz Váry Sándor és Auer Kálmán, az egyesületek közül dr. Való Antal, polgármesteri titkár, t. b. tanácsnok, a DTE képviselőjében, azonkívül több egyesület képviselője.

Az értekezleten Buday tanár ismertette az eddig kidogozott tervezetét és ennek eredménye az, hogy a debreceni középiskolai diákok bármely debreceni társadalmi sportegyesületben sportolhatnak, ahova menni akarnak, annak az egyesületnek adja ki az iskola a tornatanár útján.

Ez az intézkedés igen üdvös az egyetemes sport érdekében is.

## HIREK

### IDŐJÁRAS.

Enyhe idő várható újabb esőkkel.

Március 16-án lesz a református lelkész választás.

A református egyház elnöksége, a megüresedett debreceni református lelkészi állásra a lelkészválasztás időpontjául március hó 16-át tűzte ki. Az egyházi törvények értelmében alakult bizottság a kérvények beadásának sorrendje szerint a következő lelkészeket bocsátotta a választásra: Papp Imre debreceni vallástani lelkész, Kovács Pál nádudvari lelkész, dr. Danesházy Sándor debreceni vallástani lelkész, Molnár Zoltán hajdubátházi lelkész, Nagy Lajos torzsai lelkész, Jánossy György tornaváraljai lelkész, Gyulvész István edelényi lelkész, Hegedüs Kálmán nagygyereki lelkész, Benkő Viktor dögei lelkész, dr. Filep Gusztáv egerlövői lelkész.

A választási előkészületek természetesen már megkezdődtek és a szokásos kortézia is megindult. Igen tekintélyes pártja van Kovács Pál nádudvari lelkésznek, — akit a hívek nagy száma szeretne debreceni papnak megválasztani. Kovács Pál már régebben teljesített Debrecenben szolgálatot és ekkor nagy népszerűsége tett szert.

*Egy pincér fából elkészítette a Hortobágyot, a csárdát, a hidat.*

Mezei Jenő pincér aki most állás nélkül van fából elkészítette a Nagyhorobágyot, a hortobágyi csárdát, a ménest, a hortobágyi hidat. Közel három méter hosszú és két méter széles a mű. Az ügyes, szép, művészi munkát Mezei felviszi Budapestre a mezőgazdasági kiállításra.

Serleg avató ünnepély.

A debreceni kereskedő ifjak dalárdája vasárnap este ünnepélyes keretek között avatta fel az elmúlt debreceni dalosverseny I. díjaként nyert Vásáry Serleget. A serlegavató beszédet dr. Dávid Géza, az egyesület elnöke mondotta. Varga Béla, a városi dalegyesület főtitkára üdvözölte a díjnyertes dalárdát. A daloskerület nevében dr. Görgey Márton vm. tisztifőorvos mondott köszöntőt, majd közben a vegyeskar előadta a versenydarabot, — mellyel a serleget nyerte meg, Bodnár Lajos karnagy, tan. kép. tanár mesteri vezénylete mellett.

Elítéltek egy tolvajbandát.

A debreceni kir. törvényszéken Filöp Károly bíró most ítélkezett egy tolvajbanda felett, amelynek tagjai főleg Balmazújvároson és környékén fosztogattak. A tárgyaláson a vádlottak még több büncselekményt ismertek be, mint amennyivel vádolva voltak. A bíróság a vádlottakat börtönbüntetésre ítélte és pedig Zsoldos Gábor, Zsupos Sándort, Nagy Imrét egy-egy évi, Zsupos Lajost két hónapi fogházra, Zsupos Lajost egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.



Öngyilkos lett egy vámőr.

Megrendítő öngyilkosság történt a múlt nap Sarkadon. Tóth Lajos vámőrkatona szolgálati fegyverével agyonlőtte magát és mire rátaláltak, már kiszáradt. Tettének oka életuntagság és túlzott érzékenység. Tóth Lajos balmazújvárosi születésű volt, 22 éves. Buesulevelet nem hagyott hátra.

Az adósok börtönében végezte életét — Shakespeare nagybátyja

Különös történelmi adata bukkantak a Shakespeare-kutatók Warwick angol városkában, melynek irattárában feljegyzések szólnak arról, hogy a világhírű angol költő nagybátyja, Henry Shakespeare tragikus körülmények között, az adósok börtönében fejezte be életét. Henry Shakespeare ugyanis két ökor vételárával tartozott és az adósok börtönébe került. Néhány heti fogság után azután a szerencsétlen ember meghalt, még pedig azon a napon, amikor felesége kifizette tartozását.

Kedvezményes utazás Budapestre

A kereskedelmi miniszter március 23—27. napjain tartandó országos mezőgazdasági kiállítás megtekintésére felutazó közönség részére 50 százalékos kedvezményt biztosít a vasutakon. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány ára 1 pengő, az igazolványt ennek az összegnek postabélyegben való beküldése ellenében az igénybevevő nevének és a kiinduló állomásnak a közlése mellett, az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától (Budapest, Köztelek utca 8.) kell igényelni. Az igazolvány a Budapestre utazásra március hó 17-től 27-ig, a visszautazásra március 23-tól április hó 2-ig bezáróan érvényes és használható: bármelyik kocsiosztályban feljogosít az 50 százalékos kedvezményre.

Százhuszonötévi börtönbüntetést

kér az amerikai államügyész Insull Sámuel bankárra és társaira. Az Insull-tröszt összeomlása miatt összesen 19 pénzembert helyeztek vád alá. Az államügyész vádirata most egyenként 125 évi börtönbüntetés és 250.000 dollár pénzbüntetés kiszabását kéri rájuk.

Máglyán elégették a „boszorkányt“

Portugália egyik falujában emberáldozatot követelt a boszorkánybabona. Egy beteg öregasszony orvos helyett kuruzslóhoz fordult. A kuruzsló megállapította, hogy a betegséget a szomszédasszony okozta, akinek a testében az ördög lakik. A beteg parasztasszony családjának tagjai mindjárt hozzá is láttak, hogy kiüzzék a szomszédasszonyból a sátánt. — Össze-visszaverték a szerencsétlen asszonyt és amikor az epileptikus orcsókat kapott, máglyára rakták s elégették.

Flizessen elő a „Hajduság“-ra

## A vármegye népdalainkban

Minden olyan szokás és intézmény, legyen az vallási, társadalmi vagy nemzeti jellegű, — amelyet egy nemzet saját erejéből, saját nemzeti céljaira termel ki, vagy idegen példa nyomán formál át egyénivé saját felfogása, izlése és nemzeti sajátossága szerint, — annyira átszővi a nemzet különböző néprétegeit és annyira beleevődik azok mindennapi életviszonyaiba, hogy még szórakozásaikban és az őszinte, naiv néplelék benső megnyilatkozásait kifejező népdalokban is lépten-nyomon találkozunk velük.

Minél régiebb, ősi ez a szokás, minél erősebben gyökerezik valamely intézmény a nemzet életének talajában, annál erősebb a hatása a néplelékre és e hatás eredményeképpen a nép lelki világát visszatükröző népdalokban alig marad natkozása vagy vele való kapcsolata is.

Nem csoda hát, ha a vármegye, ez az évtizedes intézmény annyira foglalkoztatta magyar népiünköt a nemzet dicsősége snapjaiban és súlyos megpróbáltatásokkal teljes századaiban egyaránt.

Hiszen a vármegye volt gondviselője, igazgatója törvénye, bi-

rója nemesnek, jobbágnak; a vármegye volt védelme, menedéke a jónak; kiméletlen ellensége a gonosznak s alig volt a mindennapi életnek olyan mozzanata bölesőtől a sirig, amelyikben valamelyes formában ne jelentkezett volna mindig csak a vármegye.

A közlekedési viszonyok primitív állapotában falvaikban, kisebb-nagyobb községeinkben és városaikban egy-egy szolgabírói vagy megyei deputációs látogatás jelentette az idegenforgalmat s népművelődési előadások hiányában egy-egy ilyen vármegyei jellegű kiszállás látta el témával, beszélgetésre való anyaggal az embereket s érdemes volna eldönteni, hogy akkor voltak-e boldogabbak az emberek egyszerűbb és igénytelenebb életformáik között kevesebb kulturával, mint ma az újságok, a mozi és a rádió idegesítő és a szenvedélyeket állandó izgalomban tartó kulturviszonyaink korszakában!

Hogy magyar népiünk mennyit foglalkozott állandóan a vármegyével, azt népdalaink bizonyítják, ugyanarra, hogy ha valamikor századok múltán megszűnnek vagy feledésbe menne e sa-  
tosan magyar nemzeti intézmény népdalainkból összeállítható volna az egész intézmény képe, szervezetével és tisztviselőivel együtt s megállapítható volna az is, hogy ezt az intézményt mindenkor csak a nemzet érdekeit szolgáló, igazságos és megvesztegethetetlen határonak és tekintélynek ismerte és tartotta.

Irta: Dr. HERPAY GABOR.

De szóljanak maguk a népdalok, amelyek hol komoly, hol tréfás, hol dicsékvő, hol panaszos hangon foglalkoznak a vármegyével, a vármegyei törvényszékkel, régi latin nyelven sedriával; a tisztújítással; a vármegye uraival: az alispánnal, a szolgabíróval, az esküdttel, a komisszariussal; a esendbiztossal; azután a pandurral; hadnaggal; a zsandárral; a hajduval, sőt a vármegye tömlőcével is!

Ime mutatóban néhány népdal a múltból, de hogy a „mult regéje s bűbajos varázsa“ még a mai nemzedékből sem vészett ki, mutatják a „Vasraverse most visznek a vármegye házára“, „Nagyságos és Tekintetes szolgabíró ur“, „Fakó levam lába nyomát kilenc pandur, hét esendbiztos járja“, „Huncut a vármegye meg a szolgabíró“ stb., stb. újabb keletű műdalok is.

VÁRMEGYERŐL SZÓLO NÉPDALOK:

- Még azt mondják rólam az irigyek,  
Ihatik ez, mert lopott eleget.  
Ha loptam is, megszenvedtem érte,  
A vármegye se hányja szemremre!
- Teli a zsebem bankóval,  
Az istállómban lopott lóval,  
Három szüke hat fekete,  
Most is keres a vármegye.
- Debrecenben zöld erdőben szü-  
lettem,  
Még a bába sem virrasztott fe-  
lettem.  
Ugy nőtem fel az erdőben,  
mint gomba,  
Lovat loptam nyolc esztendő-  
koromban.  
Nyolc esztendő fiam én még  
nem voltam,  
Az apámtól lovat lopni tanul-  
tam.  
Nem félek én a vármegye ke-  
zétől,  
Letagadom a csillagot a zégről!
- Lám megmondtam Angyal  
Bandi,  
Ne menj az Alföldre stb., stb.  
Mert megtanulsz lovat lopni  
izibe,  
Majd úgy kerülsz a vármegye  
kezibe.
- Korcsmárosné hallja,  
Száz itce bort adna,  
Megkinálom a vármegyét,  
Hogy ne lennék rabja.  
Huncut a vármegye,  
Nem iszik belőle,  
Mert a szegény rideg legény,  
Most van a kezébe.

Tiszántúli Gazdák Legmegbízhatóbb Beszerzési Forrása

### Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Tiszántúli kirendeltsége

Debrecen, Hunyadi-u. 13. sz.

Telefon 27-97

„Péti“  
műtrágya-gyár bizományosa

Aktuális szezoncikkék:

Különböző tavaszi és konyhakerti magvak  
Rézgalic, raffia, gyümölcsvédelmi szerek stb.  
Kismalmi és nagymalmi korpa



Minden mezőgazdasági  
ügyben forduljon bizalommal  
kirendeltségünkhöz



1933. f.  
6. Isten  
Ez is  
Talán  
Juha.  
7. Egers  
Sirat  
Ott ál  
Ott v  
8. Az an  
Tábla  
Kacsi  
Hány  
9. Huzd  
Hadd  
Tiszt  
Öt-ha  
ALISPA  
NEPDA  
1. Az al  
Most  
Rózsa  
Piros  
2. Fene  
Elfog  
Aztat  
„Ked  
Kérel  
Enge  
Megg  
Jár a  
SZOLG  
NEPDA  
1. Ripe  
De sz  
Ha a  
Most  
2. Esik  
Nem  
Jó az  
Szolg  
3. Napk  
Abba  
Kevé  
Ne in  
Enge  
ESKUD  
NEPDA  
Bihar  
Ninc  
Hány  
Neke  
HADNA  
ROSDO  
1. Kére  
Ne te  
Ha r  
Gyen

6. Isten adta falu nyája  
Ez is csak utamat állja,  
Talán itt jár hét vármegye  
Juha, borja és tehene!

7. Egerszegi megyeházán  
Sirat engem édes anyám,  
Ott áltam a mérték alá  
Ott váltam be katonává.

8. Az aradi nagytörvényben  
Táblabírák únek székben  
Kacsingatnak a szemembe:  
Hány tñó jut az eszembe?

9. Huzd ki cigány azt a nótát vi-  
doran,  
Hadd táncoljak egyet, aki lelke  
van!  
Tisztujítás lesz ma itt a vár-  
megyén,  
Öt-hat kupa veres bort megit-  
tam én!

#### ALISPANRÓL SZÓLÓ NEPDALOK:

1. Az alispán kalapomhoz rózsát  
tett,  
Most is ott van, hogy ha még  
nem veszett.  
Rózsa mellett szép a piros tuli-  
pán,  
Piros borral itatott az alispán!

2. Fene gyerek a bihari alispán,  
Elfogatja a szegény legényt az  
utcán.  
Aztat kérdi: „Hol jártál te  
gazember?”  
„Kedvesemnél voltam biz én  
ez egyszer!”

Kérem azért az alispán ura-  
mat,  
Engedje el most az egyszer hi-  
bámat.  
Megszolgálom talán azt én  
valah;  
Jár az ur is néha késő éjszaka!

#### SZOLGABIRÓRÓL SZÓLÓ NEPDALOK:

1. Ripegős-ropogós kamásli,  
De szép kis leány a Papp Mál-  
csi.  
Ha a Maresa? Az mire való?  
Most is ölelgeti őt a szolgabíró.

2. Esik eső a harasztan,  
Nem kapok én a paraszton.  
Jó az Isten, jót ad nekem,  
Szolgabíró vesz el engem.

3. Napkeleten Brassó felől jön  
egy üveghintő,  
Abba ül, benne ül Kevély szol-  
gabíró.  
Kevély szolgabíró tedd le a  
pennádat,  
Ne irass be, ne sorozz be  
Engem katonának!

#### ESKÜDTEKRŐL SZÓLÓ NEPDAL:

Biharban, Borsodban  
Nincsen annyi esküdt,  
Hányszor az én rózsám  
Nekem megesküdt, stb.

#### HADNAGYRÓL, KOMISZA- ROSRÓL SZÓLÓ DALOK:

1. Kérem hadagy uramat,  
Ne tegyen ram nagy vasat.  
Ha ram teszi a vasat,  
Gyenge szívem meghasad.

2. Voltál-e már Félegyházán, Be-  
rénybe?  
Voltál-e már komiszáros ke-  
zébe?  
Nem félek én komiszáros ke-  
zétől,  
Letagadom a csillagot az égről.

3. De sok falut, de sok város be-  
jártam,  
De sok rongyos istállóra talál-  
tam.  
Nem találtam magam alá pa-  
ripát,  
Elloptam a komiszáros pej lo-  
vát.

Arra kérem komiszáros ura-  
mat,  
Ne lőjje ki alólam a lovamat.  
Ejnye-ejnye azt a betyár min-  
denét,  
Lovát félti, nem a maga életét!

#### PANDURRÓL, ZSANDARRÓL SZÓLÓ DALOK:

1. Betyár vagyok, szabad gyerek,  
Holmi félszet nem ismerék.  
Ha kergetnek a pandurok,  
A pusztába bevágtatok.

2. Nagy az én rózsám ereje,  
Kilenc pandur nem bír vele.  
De ha az én szavam hallja,  
Sirva borul az asztalra.

3. Szilaj csikó, nem eladó,  
Nem is zsandár alá való,  
Mert ha arra zsandár ülne,  
Szabad madár is rab lenne.

4. Zsandár urak mit akarnak,  
Talán engöm mögvasalnak.  
Hogyha engöm mögvasalnak,  
Még a madarak is sirnak.  
Kutya zsandár úgy mögkötött,  
Kezem-lábam elsenvedött.

5. Csütörtökön virradóra  
Bementem egy kis kunyhóba.  
Még jól el se szenderedtem,  
Kilenc zsandár állt mellettem.

## RÁDIÓ

#### BUDAPEST I. MŰSORA:

Hétfőn, március 6-án: 9.05:  
Gramofonlemez. Közben 9.30:  
Hirek. 11.10: Nemzetközi vízjelző-  
szolgálat. 12.00: Déli harangszó.  
12.05: Borend szalonzenear. Köz-  
ben 12.25: Hirek. 1.00: Időjelzés.  
1.30: Tanfolyam a Testnevelési  
Főiskoláról. 2.45: Hirek. 3.30: A  
rádió diákfélőrája. 4.00: Asszo-  
nyok tanácsadója. 4.45: Időjelzés.  
5.00: Peterdy Sándor felolvasása.  
5.30: K. Comensoli Mária zongó-

## Kiadó

nagy, világos helyiség, mely raktárnak  
üzemnek, sőt irodának is használható



Értekezni: Debrecen, Sas-utca 2. sz. alatt,  
a Korvin nyomdában

6. Korcsmárosné nekünk halat  
süssék kend  
Amellé meg citromyos bort ad-  
ják kend.  
Szolgálóját strázsára állítsa  
kend,  
Ha zsandár jön, nekünk hiriül  
adja kend.

Egyszer csak jön a szolgáló  
ijedve,  
Kilenc zsandár közeledik fegy-  
verbe stb.

7. Ha bemegyek, ha bemegyek  
Az utszéi csárdába,  
Beleverem a bieskámát  
A mestergerendába.  
Aki legény, jöjjön ide,  
Huzzá onnan ki.  
Még az éjjel, zsandárvérrel  
Pingálom a nevem ki!

8. Galiciát kisöpörték,  
A szemetet kiöntötték.  
A szemétből gomba termett,  
A gombából bezirker lett.

#### MEGYEI HAJDURÓL SZÓLÓ DALOK:

1. Este jár a hajdu a faluban,  
Mégfogja a legényt a fonóban.  
Ne fogja meg a karom,  
Mert ölelni akarom  
A galambom.

2. Későn mentem az este a kutra,  
Letettem a sajtárom az utra.  
Arra ment a vármegye hajduja  
Belelépett, letörtött a csinja.

#### TÖMLÖC.

Lyukas a tömlőc oldala,  
Hideg szellő dudol rajta.  
Nem bánom én, ha dudol is  
Megélek én, ha lopok is!

rázik. 6.00: Német nyelvoktatás.  
6.30: Ifj. Sáray Elemér és cigány  
zenekara. 7.00: Kittenberger Kál-  
mán előadása. 7.30: A Filharmo-  
niai Társaság hangversenye. Utá-  
na körülbelül 9.50: Időjelzés. —  
Majd Bura Károly és cigányzene-  
kara.

Kedden, március 7-én: 9.15:  
Weidinger szalonzenear. Közben  
9.30: Hirek. 11.10: Nemzetközi  
vízjelzőszolgálat. 12.00: Déli ha-  
rangszó. 12.05: Hangverseny. —  
Közben 12.25: Hirek. 1.00: Idő-  
jelzés. 2.45: Hirek élelmiszerárak.  
4.00: dr. Kerekes Lajos előadása.  
4.45: Időjelzés. 5.00: Ének. 5.45:  
Kodolányi János felolvasása. —  
6.15: Gramofonlemez. 7.00: Far-

kas Imre előadása. 7.30: Operaelő-  
adás: A kaméliás hölgy. A II. fel-  
vonás után: Időjelzés. Az előadás  
után: Időjárásjelentés. Majd: Ci-  
gányzene.

Szerdán, március 6-án: 9.15:  
Az I. honvédegyezred zeneka-  
ra. Közben 9.30: Hirek. 11.10:  
Nemzetközi vízjelzőszolgálat. —  
12.00: Déli harangszó. 12.05: Ci-  
gányzene. Közben 12.25: Hirek.  
1.00: Időjelzés. 2.45: Hirek. 3.30:  
A rádió diákfélőrája. 4.00: Viz-  
váry Mariska előadása. 4.45: Idő-  
jelzés. 5.00: Ifjuságunk a mikro-  
fon előtt. 6.00: Olasz nyelvoktatás  
6.30: Jazz-zene. 7.45: A Wald-  
bauer—Kerpely vonósnégyes. Utá-  
na, körülbelül 9.45: Időjelzés. —  
Majd: Mándits-jazz. 11.00: Somo-  
gyi Gyula francia nyelvű előadá-  
sa. 11.15: Kiss Lajos és cigány-  
zenekara.

Csütörtökön, március 9-én: 9.15  
Bósa Immaculata énekel. Közben  
9.30: Hirek. 11.10: Nemzetközi víz-  
jelzőszolgálat. 12.00: Déli harang-  
szó. 12.05: Házikvintett. Közben  
12.25: Hirek. 1.00: Időjelzés. —  
2.45: Hirek. 4.00: Somody Pál fel-  
olvasása. 4.4: Időjelzés. 5.00: Idő-  
szerű méhészeti kérdések. 5.30:  
Cigányzene. 6.15: dr. Urbányi Já-  
nos előadása. 6.45: Engel Iván  
zongorázik. 7.45: Színműelőadás:  
Coriolanus. Utána körülbelül 9.30  
Pontos időjelzés, hírek. 9.45: Más-  
félóra szórakoztató zene. Szünet-  
ben körülbelül 10.30: Időjárásje-  
lentés. 11.15: Cigányzene.

Pénteken, március 10-én: 9.15:  
Állástalan Zenészek Szimfónikus  
Zenekara. Közben 9.30: Hirek. —  
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgá-  
lat. 12.00: Déli harangszó. 12.05:  
Gramofonlemez. Közben 12.25:  
Hirek. 1.00: Időjelzés. 1.30: Tan-  
folyam a Testnevelési Főiskolá-  
ról. 2.45: Hirek. 3.30: A rádió diák  
félőrája. 4.00: dr. Gerenday Ist-  
ván előadása. 4.45: Időjelzés. 5.00:  
Budapesti Hangverseny Zenekar.  
6.10: Gyorsirótanfolyam. 6.30:  
Emlékezés Lányi Ernőre. 7.00: dr.  
Pethő Sándor előadása. 7.30: Ope-  
raelőadás: Tosca. Az I. felvonás  
után: Időjelzés. Az előadás után:  
Időjárásjelentés. Majd: Cigány-  
zene.

Szombaton, március hó 11-én:  
9.15: Bertha István szalonzene-  
kara. Közben 9.30: Hirek. 11.10:  
Nemzetk. vízjelzőszolgálat. 12.00:  
Déli harangszó. 12.05: Házikvin-  
tett. Közben 12.25: Hirek. 1.00:  
Időjelzés. 2.45: Hirek. 4.00: A  
„Rádió Élet” játszóórása. 4.45:  
Időjelzés. 5.00: dr. Koudela Géza  
felolvasása. 5.30: Kuruc dalok. —  
6.30: Munkás-félóra. 7.00: Máv.  
Visszhang dalkör. 7.40: Mit üzen  
a rádió. 8.20: Operettrészlet. —  
9.45: Időjelzés. 10.00: Gramofon-  
lemez. 11.30: Cigányzene.

NYOMTATVA YAIT

a

Korvin

NYOMDÁBAN

DEBRECEN, SAS-  
UTCA. 2 SZ. ALATT

szerezze be



